



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Ecz. Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

Merkez Bankası, döviz rezervlerindeki erimeyi gizleyebilmek amacıyla son yıllarda Çin, Güney Kore, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ile ikili para takası (swap) anlaşmaları yapmıştır.

Merkez Bankası; ikili para takası anlaşmalarının Çin Merkez Bankası ile 46 milyar TL ve 35 milyar Çin Yuanı, Kore Merkez Bankası ile 17.5 milyar TL ve 2.3 trilyon Kore Wonu, BAE Merkez Bankası ile 64 milyar TL ve 18 milyar Dirhem olarak imzaladığını kamuoyuyla paylaşmıştır.

Ancak parasal olarak en büyük anlaşmanın imzalandığı Katar ile yapılan swap kapsamında değişime konu olan Türk Lirası ve Katar Riyali miktarları bilinmemektedir.

Merkez Bankası, Katar Merkez Bankası ile imzalanan ilk anlaşmaya ilişkin olarak 20 Ağustos 2018 tarihinde "anlaşma 3 milyar USD karşılığı Türk Lirası ve Katar Riyali olarak imzalanmıştır" açıklaması yaparken, 20 Mayıs 2020 tarihinde "yapılan değişiklikle 5 milyar ABD doları karşılığı Türk lirası ve Katar riyalinden 15 milyar dolar USD karşılığı Türk lirası ve Katar riyaline yükseltilmiştir" bilgisini paylaşmıştır.

Merkez Bankası'nın, Katar dışındaki ülkelerin merkez bankaları ile imzaladığı swap anlaşmalarıyla ilgili olarak kamuoyuna yaptığı duyurularda, bu anlaşmalar karşılığında karşı ülkeye ne kadar Türk lirası verilip ne kadar karşı ülke parası alındığını her iki ülkenin kendi para birimi cinsinden açıklanmışken, Katarla yapılan anlaşmaların ikisini de dolar cinsinden ifade etmesi, Katar ile ilgili anlaşmaya ilişkin spekülasyonlara yol açmaktadır.

Ayrıca "15 Temmuz hain darbe girişiminin arkasında olmakla" suçlanan Birleşik Arap Emirlikleri ile para takası anlaşması yapılmasının, Türkiye'nin itibarına gölge düşürdüğü yorumları yapılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Çin Merkez Bankası, Kore Merkez Bankası ve BAE Merkez Bankası ile yapılan ikili para takası anlaşmaları kapsamında ne kadar Türk lirası verilip, ne kadar taraf ülke parası alındığı açıklanırken, Katar Merkez Bankası ile yapılan anlaşmada bu bilgi neden verilmemiştir? Bu bilginin gizlenmesi hangi ülkenin talebi üzerine olmuştur?

58086

2. Katar Merkez Bankası ile yapılan anlaşma kapsamında kaç TL verilmiş ve kaç Katar riyali alınmıştır? Anlaşmanın kapsamı TL ve Katar riyali olarak nedir?
3. Güney Kore Merkez Bankası ile 12 Ağustos 2021 tarihinde imzalanan anlaşma neden tamamlanmamıştır?
4. Türkiye, 15 Temmuz hain darbesinin planlayıcılarından olduğu suçlaması ile ilgili hiçbir açıklama ve özür belirtmeyen BAE ile neden para takası anlaşması yapmıştır? Anlaşma ile Türkiye'nin uluslararası alandaki itibarının zedelendiği yorumları karşısında, yeni bir adım atılması yoluna gidilecek midir?